

על תערוכת התנוות

חשוב כל כך כתנועת העבודה ובחיי הסועלים בארץ. אולם אלמלא נמצאו שם הויץ מהמוצג החוברות של כל שנות הופעתו עד כמה שאפשר, החל מהראשונה וכלה באחרונה, היה זה מושך כמה וכמה מבקרים, נותן להם תמונה שלמה ומקיפה מסרצוף העחון והשתלשלות התפתחותו. לשם זה צריך היה לסדר על יד התערוכה חדר-קריאה לשם עיון וקריאה בעתונות בגדר האפשרות מבלי לפגיע בסדר המוצגים הנתינים אך ורק לראיה.

אולם אחרי כל אלה אי-אפשר, כסובן, לשלול את הערך הרב שהיה לתערוכה כשהיא לעצמה ואת התועלת שהסיק ממנה כל אלה שבקרוה; ואין לקפח כלל וכלל את זכותה של החוברת הביבליוגרפית (מעשי ידי מ. סרובסטור, קלעי) שהוצאה ע"י ועדת התרבות עם התערוכה, ושנתנה לנו מסקר ביבליוגרפי ראשון שר עתונותנו הארצישראלית. לחוברת זו יהיה זקוק כל מי שעוסק בחקר עיני הספרות והחברה בארץ. וזכות זו של תערוכת העתונות הראשונה בארץ, שנתלגלה לוועדת התרבות מחייבת אותה לחזור על נסיונה הראשון עם תקן החסרונות ומלוי הפגמים שהיו בתערוכה זו.

נחום איש גמ"ז

סיכום המספרים של מבקרי התערוכה העתונות הישראלית בא"י הוא מעציב למדי: בסך הכל בקרו בה כשש מאות איש; סכום זה הוא קטן מאד לגבי עיר תרבותית כחל אביב, שיש בה מאות מורים, אלפי תלמידים ויותר מרובא עובדים בעלי הכרה והתפתחות מרובה, ומכחינה זו אפשר להניח נודאות, שהתערוכה לא מלאה אף תפקידה כמאה אחים ולא היה לה אותו הערך התרבותי רגוע שיה צריך והיה יכול להיות.

הסבות שגרמו לביקור המצער הן לדידי אלה:

ראשית—העדר הסברה המינית ע"ד ערכה של התערוכה בעל פה ובכתב, ועדת התרבות הודיעה אמנם על הרצאה בבית העם, אולם היא לא החקימה, חסרה גם הסברה סחאימה בשעת הבקור נוסא, במשך כל הזמן היה ברברי רק מאמר אחד על התערוכה, אבל גם הוא לא בא אלא בימיה האחרונים סמוך לסגירתה. הסבה השניה—צורת התערוכה, שהצטמצמה רק בשערי העתונים נירדא ולא אפשרה למבקרים לעמוד על סיכום. רפרוף שטחי על נכי השער עדיין אינו מספיק ואינו אומר כלום על החוכן אם ישנה רק חוברת אחת, למשל, של הסועל הצעירי הרי אינה נוחת שום מושג על התפתחות השבועון הזה שמלא תפקיד